

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Tłumaczenia wydawnicze i audiowizualne w parze językowej A-B IV		9.4.0617	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Translatoryki Anglistycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	przekład wydawniczy i audiowizualny
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
mgr Kaja Makowska; dr Maciej Kur; dr Paula Gorszczyńska; dr Krzysztof Filip Rudolf; prof. dr hab. Jean Ward			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Ćw. audytoryjne		Semestr 4: 4 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		60h Uczestnictwo w zajęciach	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		40h Przygotowanie do zajęć, kolokwiiów i prac zaliczeniowych na ocenę	
Liczba godzin		Razem 100 godzin = 4 ECTS	
Ćw. audytoryjne: 60 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski w wymiarze 80.00%	
		- angielski w wymiarze 20.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- •zaliczenie z oceną po semestrach 1, 2, 3 i 4; •egzamin z dwóch wybranych z czterech dziedzin przekładu wydawniczego i audiowizualnego - inne formy zaliczenia, zależnie od panujących warunków - wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - egzamin pisemny (dłuższa wypowiedź pisemna / rozwiązanie problemu) - wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Aby przystąpić do egzaminu należy uprzednio uzyskać wszystkie zaliczenia.	

- Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Gry symulacyjne - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Praca w grupach - Projektowanie doświadczeń - Rozwiązywanie zadań - •zaliczenie testu językowego w tym: terminologicznego (albo testów terminologicznych – w dziedzinie terminów historycznych, filozoficznych w non-fiction, medycznych i prawniczych w kryminale,) (obejmującego/ących w sumie 1000 pojęć); •wykonanie kilku tłumaczeń pisemnych tekstów indywidualnie, •wykonanie tłumaczeń zadawanych na zajęcia; •portfolio; •uzyskanie ocen częściowych za terminowe tłumaczenia w trakcie kursu; •uzyskanie ocen częściowych za tłumaczenia wykonane podczas zajęć; •uzyskanie ocen częściowych za tłumaczenia zespołowe; •uzyskanie ocen częściowych za tłumaczenia wykonane na czas; • Blended learning	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się	

efekt	zaliczenie testu językowego w tym: terminologicznego	wykonanie kilku tłumaczeń pisemnych tekstów indywidualnie, w tym: w trakcie zajęć	wykonanie tłumaczeń zadawanych na zajęcia	Portfolio	uzyskanie ocen częściowych za terminowe tłumaczenia w trakcie kursu	uzyskanie ocen częściowych za tłumaczenia wykonane podczas zajęć;	uzyskanie ocen częściowych za tłumaczenia zespołowe;	uzyskanie ocen częściowych za tłumaczenia wykonane na czas;	Egzamin – tłumaczenie
K_W05,	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K_W06,	+	+	+	+	+	+	+	+	+
K_W11,		+	+	+	+	+	+		+
K_W16,		+	+	+			+		+
K_U02		+	+	+	+	+			+
K_U04,		+	+	+	+	+			+
K_U07,		+	+			+	+		+
K_K01,		+	+		+	+	+		+
K_K02,		+	+	+	+	+			+
K_K03,		+	+	+	+	+	+		+
K_K06		+	+	+	+	+	+		+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

B. Wymagania wstępne

Cele kształcenia

Studenci rozwiną i opanują praktyczne strategie tłumaczeniowe w czterech obszarach przekładu wydawniczego i audiowizualnego: przekład literatury pięknej, przekład literatury popularnej i dziecięcej, przekład tekstów non-fiction (eseje, teksty o sztuce, teksty biograficzne i popularnonaukowe), oraz przekład audiowizualny. Studenci zapoznają się z normami etycznymi obowiązującymi w zawodzie tłumacza. Poszerzą również swoją znajomość języka angielskiego i polskiego w kontekście gatunków i tekstów tłumaczonych na zajęciach, przybliżając tym samym realia pracy tłumacza wydawniczego i audiowizualnego.

Treści programowe

Treści poszczególnych modułów:

Kurs 1 Przekład audiowizualny

Kurs obejmuje wszechstronne przygotowanie do tłumaczenia filmów: od kwestii technicznych związanych z oprogramowaniem, poprzez ograniczenia związane z czasem i przestrzenią, aż po stosowane podczas pracy techniki. Uczestnicy kursu poznają specyfikę przekładu audiowizualnego zarówno z teoretycznej, jak i praktycznej strony, ucząc się, w jaki sposób tworzyć napisy do filmów i poznając rynkową charakterystykę AVT.

Kurs 2 Przekład non-fiction

Kurs obejmuje przygotowanie do tłumaczenia tekstów non-fiction: biografii, reportaży, tekstów muzealnych, od historycznych po te związane ze sztuką. Poruszane są tematy wierności, czytelności, przejrzystości tekstu.

Kurs 3 Przekład literatury popularnej i dla dzieci

Kurs przekład literatury popularnej/młodzieżowej/dziecięcej przygotowuje studentów do tłumaczenia literatury popularnej (obyczajowej, kryminalnej, fantastycznej) oraz młodzieżowej i dziecięcej, w tym także powieści graficznych. Na zajęciach nacisk kładzie się przede wszystkim na poprawność językową oraz naturalne brzmienie tłumaczenia względem oryginału. Poruszane są również tematy okołotłumaczeniowe związane z pozycją tłumacza literackiego na rynku oraz współpracą z redaktorem i wydawnictwem. Studenci pracują na współczesnych tekstach najbardziej znanych pisarzy literatury popularnej, których książki bardzo często są wydawane w Polsce.

Kurs 4 Tłumaczenia literackie

Kurs tłumaczeń literackich zapoznaje studentów ze zróżnicowaną gamą problemów translatorskich, przed jakim stawiają tłumacza wybitni współcześni twórcy literatury wysokoartystycznej. Studenci uczą się radzić sobie z takimi wyzwaniami, jak niuanse stylistyczne, konteksty kulturowe,

aluzje, kryptocytaty, niedopowiedzenie, ironia itp. Studenci zapoznają się też z problematyką przekładu niestandardowych odmian angielszczyzny i polszczyzny które mogą się pojawiać w literaturze postkolonialnej angielskiej lub kresowej polskiej.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć :

Hatim, Basil and Jeremy Munday, Translation: An Advanced Resource Book, Routledge, Abingdon, Oxon 2004

Lefevre, Andre, Translating Literature: Practice and Theory in a Comparative Literature Context, MLA, New York 1992

Santaemilia, Jose, Gender, Sex and Translation, The Manipulation of Identities, St. Jerome Publishing, Manchester 2005

Halliday, M.A.K., Ruqaiya Hasan, Language, context, and text: aspects of language in a social-semiotic perspective, OUP 1990

Hejnowski, Krzysztof, Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu, PWN, Warszawa 2012.

House, J., Translation Quality Assessment. A Model Revisited, Gunther Narr Verlag 1997.

Steiner, G., After Babel, OUP 2000, wybrane zagadnienia

Ad. 2. Gorszczyńska, P. (2021). Audiodeskrypcja po studencku, Dydaktyka przekładu: nauczanie przez projekty, 2021 nr 10, s.129-148

Gorszczyńska, P. (2020). 'Emocjonalna audiodeskrypcja'. Rocznik Przekładoznawczy. Studia nad teorią, praktyką i dydaktyką przekładu, no. 15, 2020, pp. 159-173, DOI:10.12775/RP.2020.008

Chmiel, A., Mazur, I. 2014. Audiodeksrypcja. Poznań: Wydział Anglistyki UAM.

Künstler, I., Butkiewicz, U., Więckowski, R. 2012. Audiodeskrypcja – zasady tworzenia, Warszawa: Fundacja Kultury Bez Barier.

Trzeciakiewicz, M. (ed.) 2014 Audiodeskrypcja w teorii i praktyce, czyli jak mówić o tym, czego nie można zobaczyć. Podręcznik do nauki audiodeskrypcji. [Online] Available from: <http://www.culturamentis.org/wp-content/uploads/2014/05/PWP-Do-Przodu-Podr%C4%99cznik-do-audiodeskrypcji.pdf> [Accessed 07.04.2016].

Literatura uzupełniająca:

Gorszczyńska, P. (2016). Project management in teaching translation. In P. Gorszczyńska & W. Karwacka, (Eds.), Pod pretekstem słów: księga jubileuszowa dla Profesora Wojciecha Kubińskiego (pp. 435–450). Części Proste.

Szarkowska, A., Jankowska, A. 2015. 'Audio describing foreign films'. The Journal of Specialized Translation, 23, [Online] Available from: http://www.jostrans.org/issue23/art_szarkowska.php [Accessed 07.04.2016].

The Polish Media Broadcasting Act, amended on 25 March 2011 (Ustawa o radiofonii i telewizji, Journal of Laws of 2011 no. 85 item 459).

Autentyczne materiały z wydawnictw: teksty oryginalne w języku polskim; przekłady z angielskiego, materiały po redakcji i korekcie.

Karamitoglou, Fotios. 1997. A Proposed Set of Subtitling Standards in Europe. Translation Journal, online publication

Bogucki, Łukasz. 2004. The Constraint of Relevance in Subtitling. The Journal of Specialised Translation, online publication

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Belczyk, Arkadiusz. 2002. Poradnik tłumacza z angielskiego na nasze. Kraków: Wydawnictwo Idea.

Belczyk, Arkadiusz. 2009. Poradnik tłumacza. Kraków: Wydawnictwo IDEA.

Dutka, Wojciech, Beata Gajewska, Anna Willman. 2002. Słownik ortograficzny z zasadami gramatycznymi. Bielsko-Biała: PPU Park.

Herman, Wilga. 2003. Interpunkcja i składnia: poradnik dla tych, którzy pierwszy raz... Warszawa: Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro.

House, Juliane, Translation, OUP 2009.

Korzeniowska, Aniela, Piotr Kuhlczak. 2006. Successful Polish-English Translation. Tricks of the Trade. Wydanie III. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Mosiółka-Kłosińska, Katarzyna (red.). 2001. Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce: praca zbiorowa. Warszawa: Wydawnictwo Felberg SJA.

Podracki, Jerzy. 1993. Słownik interpunkcyjny języka polskiego. Warszawa: Wydawnictwo Oświata.

Ward, Jean. 2020. The Between-Space of Translation: Literary Sketches. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

www.solutions.com.pl/glosariusz

www.pracowniatekstu.pl

www.interlinia.com.pl

www.cyf-kr.edu.pl

www.redaktorka.blox.pl/2008/01/znaki-korektorskie-z-przykladami.html

Krzysztof Filip Rudolf, *Archaization in Literary Translation as Nostalgic Pastiche*, Peter Lang, Berlin 2019.

K. Lipiński „Mity przekładoznawstwa”, EGIS 2004

Kierunkowe efekty uczenia się

KW_05, K_W06, K_W11, K_W16

K_U02, K_U04, K_U07

K_K01, K_K02, K_K03, K_K06

Wiedza

K_W05

Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa i wykorzystuje ją w tłumaczeniach wydawniczych oraz audiowizualnych.

P7U_W;

P7S_WG

K_W06

Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu literaturoznawstwa i wykorzystuje ją w tłumaczeniach wydawniczych oraz audiowizualnych.

P7U_W;

P7S_WG

K_W11

Zna i rozumie w pogłębionym stopniu podobieństwa i różnice pomiędzy językami polskim i angielskim i wykorzystuje tę wiedzę, wykonując przekłady audiowizualne oraz wydawnicze.

P7U_W;

P7S_WG

K_W16

Zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego oraz prawa ochrony własności mające zastosowanie w pracy tłumacza audiowizualnego oraz wydawniczego.

P7U_W;

P7S_WK

Umiejętności

K_U02

Potrafi stosować wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa w rozwiązywaniu problemów praktycznych z zakresu wybranej specjalności: tłumaczeń audiowizualnych oraz wydawniczych.

P7U_U;

P7S_UW

K_U04

Potrafi dobierać i stosować techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT) podczas pozyskiwania i przetwarzania informacji dla celów badawczych i zawodowych w ramach pracy tłumacza audiowizualnego oraz wydawniczego.

P7U_U;

P7S_UW

K_U07

Potrafi prowadzić debatę, w szczególności na tematy dotyczące językoznawstwa i literaturoznawstwa w ramach tłumaczeń audiowizualnych i wydawniczych, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.

P7U_U;

P7S_UK

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01

Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz języka angielskiego wykorzystywanego w pracy tłumacza audiowizualnego oraz wydawniczego.

P7U_K;
P7S_KK

K_K02

Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności z zakresu studiów anglistycznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do zasięgania opinii opiekuna naukowego lub opiekuna w wybranym miejscu pracy w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów w pracy tłumacza audiowizualnego oraz wydawniczego.

P7U_K;
P7S_KK

K_K03

Jest gotów do samodzielnego podejmowania decyzji oraz do krytycznej oceny i przyjmowania odpowiedzialności za skutki działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią, wykonując zadania w ramach studiów anglistycznych oraz w praktyce zawodowej tłumacza audiowizualnego oraz literackiego.

P7U_K;
P7S_KO;
P7S_KR

K_K06

Jest gotów do przestrzegania, upowszechniania i rozwijania zasad etyki w pracy badawczej w zakresie anglistycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz w pracy zawodowej tłumacza audiowizualnego oraz literackiego.

P7U_K;
P7S_KR

Kontakt

kaja.makowska@ug.edu.pl